Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku pt bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

portugalčina

Swipe to change

Úrokové sadzby

Portugalsko

1 Je „zákonný úrok“ v členskom štáte stanovený? Ak áno, ako je v tomto členskom štáte zadefinovaný „zákonný úrok“?

Zákonný úrok

Áno, portugalské právne predpisy stanovujú sadzby zákonného úroku.

Úrok môže byť dohodnutý stranami alebo stanovený zákonom. Ak je dohodnutý stranami, nazýva sa zmluvný úrok. **Ak je stanovený zákonom, nazýva sa zákonný úrok.**

Zmluvný a zákonný úrok môže byť **občiansky alebo obchodný**.

Účel úroku

Vo všeobecnosti existujú dva druhy úrokov: odmeňovací úrok (napr. úrok splatný za úver) a sankčný úrok (napr. úrok za omeškanie pri plnení záväzku).

Zákonný úrok z omeškania

Ak sa dlžník **omeškal pri finančnom záväzku**, vo všeobecnosti platí, že **kompenzácia dlžná za omeškanie zodpovedá zákonnému úroku** vypočítanému od dátumu omeškania dlžníka. Finančný záväzok je povinnosť zaplatiť peniaze druhej strane.

Okamih vzniku omeškania

Predpokladá sa, že dlžník je v omeškaní, keď mu je súdnou alebo mimosúdnou cestou oznámené, že si má splniť záväzok.

Existujú však tri prípady, kedy sa predpokladá, že dlžník je v omeškaní bez toho, aby mu to muselo byť oznámené:

ak bola na splnenie záväzku stanovená pevná lehota;

ak záväzok vznikol na základe nezákonného konania;

ak sa dlžník oznámeniu vyhýba, v tom prípade sa predpokladá, že bol upovedomený v deň, kedy by mu bolo oznámenie normálne doručené.

Ak je úver nelikvidný, omeškanie nie je uplatniteľné, pokým sa úver znovu nestane likvidným, pokiaľ nelikvidita nie je chybou dlžníka. Ak je dlžník zodpovedný za nezákonné konanie alebo riziko, predpokladá sa, že je v omeškaní odo dňa, keď sa mu doručí formálne oznámenie, ak už nebol v omeškaní na základe podmienok uvedených v prvej časti tohto odseku.

Splatenie alebo ukončenie úročeného úveru

Úročený úver nie je od svojho vzniku nevyhnutne závislý od základného úveru. Jeden môže byť prenesený alebo zrušený bez ohľadu na ten druhý.

Pridelenie čiastočných platieb

Vnútroštátnymi právnymi predpismi sa v súvislosti s prideľovaním platieb stanovujú tieto pravidlá:

i) ak má dlžník okrem istiny platiť aj náklady alebo úrok alebo odškodniť veriteľa z dôvodu omeškania, platba nepostačujúca na pokrytie celej sumy sa použije na pokrytie nákladov, odškodnenia, úroku a istiny v tomto poradí;

ii) pridelenie k istine sa môže vykonať len ako posledné s predchádzajúcim súhlasom veriteľa.

Úrok z úroku

V určitých prípadoch sa sankčný úrok môže pripísať k bežnému úroku (zložený úrok).

Ak sa má úrok pripísať k ďalšiemu úroku, musí nastať jedna z nasledujúcich podmienok:

1. buď musí byť dlžník súdne upovedomený o kapitalizovaní pripísaného úroku, alebo dlžník musí úrok zaplatiť pod hrozbou kapitalizácie.

Kapitalizovať možno len úrok zodpovedajúci minimálnemu obdobiu jedného roka. Tieto obmedzenia týkajúce sa zloženého úroku neplatia, ak sú v rozpore s konkrétnymi pravidlami alebo postupmi v danom odvetví (napr. v prípade úverov poskytnutých finančnými inštitúciami, ktoré podliehajú osobitným pravidlám).

Vnútroštátnou judikatúrou sa určilo, že sankčný úrok sa nemôže pripisovať na sankčný úrok. Na základe toho nie je v zásade možné, aby sa k zákonnému úroku dlžnému z dôvodu omeškania pri plnení finančného záväzku pripisoval úrok. To platí bez toho, aby bola dotknutá akákoľvek variácia tejto interpretácie v judikatúre a možnosť stanovená zákonom o uplatňovaní povinnej finančnej sankcie, ak je platba peňažnej sumy nariadená rozsudkom súdu.

2 Ak áno, aká je jeho výška/sadzba a jeho právny základ? Ak sú pre zákonný úrok stanovené rozličné sadzby, za akých okolností a podmienok sa uplatňujú?

Zákonné úrokové sadzby sa líšia v závislosti od toho, či súvisia s **občianskym** alebo **obchodným úrokom**.

Občiansky zákonný úrok

Občiansky zákonný úrok sa stanovuje spoločnou ministerskou vykonávacou vyhláškou (*Portaria*) ministra spravodlivosti a ministra financií podľa článku 559 ods. 1 portugalského občianskeho zákonníka (*Código Civil*). V čase, keď bol písaný tento prehľad, boli sadzby občianskeho úroku stanovené ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 291/03 z 8. apríla 2003, ktorá platí dodnes.

Obchodný zákonný úrok

Obchodný zákonný úrok je bežne splatný za úvery, ktoré dlžia obchodné spoločnosti, jednotlivé podniky alebo právnické osoby, a to najmä za druhy úverov uvedené v nižšie spomenutom zákonnom dekréte č. 62/2013 z 10. mája 2013.

Obchodný zákonný úrok sa stanovuje spoločnou ministerskou vykonávacou vyhláškou ministra spravodlivosti a ministra financií podľa článku 102 ods. 3 až 5 portugalského obchodného zákonníka (*Código Comercial*). V čase písania tohto prehľadu bolo stanovenie obchodného úroku upravené ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 277/13 z 26. augusta 2013, na základe ktorej sa obchodné úrokové sadzby stanovujú na polročnej báze.

Výška každej z obchodných úrokových sadzieb uvedených v ministerskej vykonávacej vyhláške č. 277/13 z 26. augusta 2013 sa stanovuje oznámením Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie (*Direcção-Geral do Tesouro e Finanças*), zverejneným v úradnom vestníku, 2. sérii, do 15. januára a 15. júla každého roka.

Ministerskou vykonávacou vyhláškou č. 277/13 z 26. augusta 2013 sa stanovujú dve sadzby obchodného sankčného úroku, ktoré sa líšia v závislosti od príslušnej transakcie:

prvou je úroková sadzba uplatniteľná na omeškané platby súvisiace s obchodnými transakciami medzi spoločnosťami alebo medzi spoločnosťami a verejnými subjektmi, stanovená zákonným dekrétom č. 62/2013 z 10. mája 2013;
druhou je dodatočná sadzba sankčného úroku uplatniteľná na iné operácie a súvisiaca s úvermi, ktoré dlžia obchodné spoločnosti, jednotlivé podniky alebo právnické osoby v zmysle článku 102 ods. 3 portugalského obchodného zákonníka.
Zákonné úrokové sadzby, či už občianske alebo obchodné, sa časom menia. Z tohto dôvodu sa pri výpočte úroku musia zohľadniť rôzne sadzby uplatniteľné pre každú časť obdobia omeškania.
Z praktických dôvodov na tomto mieste uvádzame len zákonné úrokové sadzby z posledných rokov. Obsah tohto prehľadu slúži len na informačné účely a nemá nahradiť konzultáciu právnych predpisov uplatniteľných na jednotlivé prípady.
K dlžnému zákonnému úroku sa pripočítava povinná úroková prirážka vo výške 5 %, ak platba peňažnej sumy bola nariadená rozsudkom súdu. V tom prípade je automaticky dlžný úrok vo výške 5 % ročne bez toho, aby bolo v tomto zmysle potrebné nejaké ďalšie súdne rozhodnutie, počnúc dátumom účinnosti rozsudku. Táto povinná úroková prirážka sa pridáva k sankčnému úroku, ak je to uplatniteľné, alebo k dlžnému odškodneniu v súlade s článkom 829-A ods. 4 portugalského občianskeho zákonníka.

Sadzby občianskeho zákonného úroku od 5. augusta 1980 do súčasnosti:

Od 5. augusta 1980 do 22. mája 1983 [(1 021 dní) – zákonný dekrét č. 200-C/80 z 24. júna 1980 a ministerská vykonávacia vyhláška č. 447/80 z 31. júla 1980]	**15 %**
Od 23. mája 1983 do 28. apríla 1987 [(1 437 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 581/83 z 18. mája 1983]	**23 %**
Od 29. apríla 1987 do 29. septembra 1995 [(3 076 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 339/87 z 24. apríla 1987]	**15 %**
Od 30. septembra 1995 do 16. apríla 1999 [(1 295 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 1171/95 z 25. septembra 1995]	**10 %**
Od 17. apríla 1999 do 30. apríla 2003 [(1 475 dní) – ministerská vykonávacia vyhláška č. 263/99 z 12. apríla 1999]	**7 %**
Od 1. mája 2003 (ministerská vykonávacia vyhláška č. 291/03 z 8. apríla 2003)	**4 %**

Sadzby obchodného zákonného úroku od 28. septembra 1995 do súčasnosti:

Od 28. septembra 1995 do 16. apríla 1999 (ministerská vykonávacia vyhláška č. 1167/95 z 23. septembra 1995)	**15 %**
Od 17. apríla 1999 do 30. septembra 2004 (ministerská vykonávacia vyhláška č. 262/99 z 12. apríla 1999)	**12 %**
Od 1. októbra 2004 do 31. decembra 2004 [oznámenie Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu (*Direcção-Geral do Tesouro* alebo „DGT“) č. 10097/04 z 30. októbra 2004]	**9,01 %**
Prvý polrok 2005 (ministerská vykonávacia vyhláška č. 597/2005 z 19. júla a oznámenie DGT č. 310 /2005 zo 14. januára 2005)	**9,09 %**
Druhý polrok 2005 (oznámenie DGT č. 6923/2005 z 25. júla 2005)	**9,05 %**
Prvý polrok 2006 (oznámenie DGT č. 240/2006 z 11. januára 2006)	**9,25 %**
Druhý polrok 2006 (oznámenie DGT č. 7706/2006 z 10. júla 2006)	**9,83 %**
Prvý polrok 2007 (oznámenie DGT č. 191/2007 z 5. januára 2007)	**10,58 %**
Druhý polrok 2007 [oznámenie Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie (*Direcção-Geral do Tesouro e Finanças* alebo „DGTF“) č. 13665/2007 z 30. júla 2007]	**11,07 %**
Prvý polrok 2008 (oznámenie DGTF č. 2152/2008 z 29. januára 2008)	**11,20 %**
Druhý polrok 2008 (oznámenie DGTF č. 19995/2008 zo 14. júla 2008)	**11,07 %**
Prvý polrok 2009 (oznámenie DGTF č. 1261/2009 zo 14. januára 2009)	**9,50 %**
Druhý polrok 2009 (oznámenie DGTF č. 12184/2009 z 10. júla 2009)	**8 %**
Prvý polrok 2010 (oznámenie DGTF č. 597/2010 zo 4. januára 2010)	**8 %**
Druhý polrok 2010 (oznámenie DGTF č. 13746/2010 z 12. júla 2010)	**8 %**
Prvý polrok 2011 (oznámenie DGTF č. 2284/2011 z 21. januára 2011)	**8 %**
Druhý polrok 2011 (oznámenie DGTF č. 14190/2011 zo 14. júla 2011)	**8,25 %**
	8 %

Prvý polrok 2012 (oznámenie DGTF č. 692/2012 zo 17. januára 2012)	
Druhý polrok 2012 (oznámenie DGTF č. 9944/2012 z 24. júla 2012)	**8 %**
Prvý polrok 2013 (oznámenie DGTF č. 584/2013 z 11. júla 2013)	**7,75 %**
Druhý polrok 2013 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu (*Decreto-lei*) č. 62/2013** (oznámenie DGTF č. 11617/2013 zo 17. septembra 2013)	**8,50 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 10478/2013 z 23. augusta 2013)	**7,50 %**
Prvý polrok 2014 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,25 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 1019/2014 z 24. januára 2014)	**7,25 %**
Druhý polrok 2014 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,15 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 8266/2014 zo 16. júla 2014)	**7,15 %**
Prvý polrok 2015 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,05 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 563/2015 z 19. januára 2015)	**7,05 %**
Druhý polrok 2015 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,05 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 7758/2015 zo 14. júla 2015)	**7,05 %**
Prvý polrok 2016 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,05 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 890/2016 zo 6. januára 2016)	**7,05 %**
Druhý polrok 2016 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 86741/2016 z 30. júna 2016)	**7,00 %**
Prvý polrok 2017 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 2583/2017 z 3. januára 2017)	**7,00 %**
Druhý polrok 2017 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 8544/2017 z 29. júna 2017)	**7,00 %**
Prvý polrok 2018 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie (oznámenie DGTF č. 1989/2018 z 3. januára 2018)	**7,00 %**
Druhý polrok 2018 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie **(oznámenie DGTF č. 9939/2018 z 28. júna 2018)**	**7,00 %**
Prvý polrok 2019 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie **(oznámenie DGTF č. .../2019 z 2. januára 2019)**	**7,00 %**
Druhý polrok 2019 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie **[oznámenie DGTF č. 11571/2019]**	**7,00 %**
Prvý polrok 2020 **Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013**	**8,00 %**
Ostatné operácie **[oznámenie DGTF č. 1568/2020]**	**7,00 %**
Druhý polrok 2020	**8,00 %**

Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013	
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 1568/2020]	7,00 %
Prvý polrok 2021 Operácie podliehajúce zákonnému dekrétu č. 62/2013	8,00 %
Ostatné operácie [oznámenie DGTF č. 1568/2021]	7,00 %

3 Ak je to potrebné, sú k dispozícii ďalšie informácie o spôsobe výpočtu zákonného úroku?

Doplňujúce informácie o spôsobe výpočtu zákonnej úrokovej sadzby môžete nájsť na *webovom* sídle Generálneho riaditeľstva pre štátnu pokladnicu a financie na Ministerstve financií.

http://www.dgtf.pt/avisos-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios

4 Je k dispozícii bezplatný online prístup k právnemu základu uvedenému vyššie?

On-line prístup k webovému sídlu uvedenému v odpovedi na otázku č. 3 je bezplatný.

Relevantné právne predpisy

Občiansky zákonník https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=775&tabela=leis

Obchodný zákonník https://www.igf.gov.pt/leggeraldocs/CODIGO_COMERCIAL_LIVRO_1.htm

Ministerská vykonávacia vyhláška č. 291/2003 https://dre.pt/pesquisa/-/search/223663/details/maximized

Upozornenie

Informácie uvedené v tomto prehľade majú všeobecnú povahu a nie sú úplné. Pre kontaktné miesto, Európsku justičnú sieť pre občianske a obchodné veci, súdy ani iné osoby nie sú nijako záväzné. Nenahrádzajú konzultáciu príslušných platných právnych predpisov.

Posledná aktualizácia: 21/08/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.